

Čas za pravočasno sanacijo v vetrolomu poškodovanih smrekovih gozdov se izteka

V teh pomladnih mesecih lahko zaradi decemberskega vetroloma ponovno pričakujemo gradacijo podlubnikov in s tem povečan obseg sanitarne sečnje. V zadnjih letih se temu kar nekako ne moremo izogniti. Podatki Zavoda za gozdove Slovenije kažejo, da so bile v letih 2015 in 2016 pri več kot 30 % celotnega poseka vzrok žuželke oz. podlubniki. Ob tem se predvsem pri malih lastnikih, ki so pri nas v veliki večini (skoraj vsak četrti Slovenec je lastnik gozda), pogosto pojavijo težave glede iskanja kakovostnih izvajalcev gozdarskih storitev. Hkrati so se na tržišču pojavili nekateri posamezniki, ki izkoriščajo nevednost lastnikov in se s tem okoriščajo na nepošten način. Dodatna voda na njihov mlin je tudi dejstvo, da imamo velik delež zelo starih lastnikov gozda in da številni med njimi po končanem delu niti ne morejo pregledati sečišča.

Z namenom, da bi lastnikom gozda olajšali iskanje gozdarskih storitev, kot so sečnja, spravilo, gojitvena dela itn., vam predstavljamo spletni informacijski sistem **MojGozdar.si**, ki vključuje informacije o več kot tisoč izvajalcih. Sistem pa ne nudi zgolj pregleda nad izvajalci, ampak je hkrati namenjen tudi ocenjevanju kakovosti opravljenih del v gozdarstvu. V zadnjem času se namreč prepogosto daje prednost podjetjem, ki opravijo delo za čim nižjo ceno. Nizka cena pa je pogosto povezana s slabo opravljenim delom in z izkoriščanjem trga delovne sile. Smotno je, da se pri izbiri blaga ali storitve odločimo na podlagi presoje ravnovesja med ceno in kakovostjo. Želimo si torej, da za čim nižjo ceno dobimo dovolj kakovostno storitev oz. blago. Čas je, da takšen način razmišljanja preide tudi v izbiro izvajalcev gozdarskih storitev. Pri izbiri bi morali torej upoštevati njihovo odgovornost do družbenih in okoljskih vidikov ter poslovno uspešnost in odgovornost do lokalnega okolja. To so tudi glavna načela trajnosti, ki ima v gozdarstvu že zelo dolgo tradicijo.

Z vidika trajnosti in varstva narave so pomembni tudi nižinski poplavni gozdovi ob reki Muri, ki pa jih v zadnjih desetletjih pesti težava pomlajevanja. Številni izmed njih so uvrščeni v območje Natura 2000 in tako smo se gozdarji zavezali, da jih bomo ohranjali v ugodnem stanju, za kar je pogoj ustrezna drevesna sestava. Trenutno je v teh gozdovih v mladovju premajhen delež ciljnih drevesnih vrst. Glavni razlogi za takšno stanje so nekritičnost do naravnega podmladka, spremembe rastiščnih razmer, vpliv divjadi, bolezni in poškodbe ter razraščanje invazivnih rastlin. Nujno je treba spremeniti trenutni pristop in preiti v aktivnejši način gospodarjenja, ki bo poleg naravne obnove vključeval tudi umetno z ustreznimi drevesnimi vrstami in kasneje intenzivno nego osnovanih mladovij.

V naših gozdovih vedno pogosteje opažamo invazivne tujerodne vrste in z njimi povezane težave. Ker so te vrste umetno vnesene, po navadi nimajo naravnih škodljivcev in posledično je njihovo razmnoževanje zelo hitro. V zelo kratkem času lahko prerastejo velike površine. O eni izmed njih, navadni barvilnici, smo že pisali v prejšnji številki. Zaradi hitrega razmnoževanja je nujno zgodnje odkrivanje površin, kjer se razraščajo. Razmah nekaterih tehnologij daljinskega zaznavanja omogoča uporabo novih metod za prepoznavanje teh vrst in s tem določitev površin pojavljanja. V preglednem prispevku si preberite, katere so te metode in kakšni so potenciali za njihovo uporabo v bližnji prihodnosti.

Dr. Mitja SKUDNIK